

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulundan:

Esas No : 2023/8

Karar No : 2024/4

ÖZET: Vekille takip edilen ve ilk derece mahkemelerince tek dosyada birleştirilerek karara bağlanan davalarda kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği hakkında.

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ HAKKINDA KARAR

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (5) numaralı fıkrası uyarınca karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca konu ile ilgili kararlar ve mevzuat incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ

İSTEMİNDE BULUNAN : İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu

II- İSTEMİN ÖZETİ

: Vekille takip edilen ve ilk derece mahkemelerince tek dosyada birleştirilerek karara bağlanan davalarda verilen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesinin 09/05/2019 tarih ve E:2019/1525, K:2019/1288 sayılı; İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesinin 23/02/2021 tarih ve E:2021/162, K:2021/234 sayılı; İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 23/01/2023 tarih ve E:2022/6911, K:2023/372 sayılı kararları ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 17/02/2023 tarih ve E:2022/87, K:2023/192 sayılı kararı arasındaki, kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, tek vekâlet ücretine mi yoksa birleştirilen her bir dava için ayrı vekâlet ücretine mi hükmedileceğine ilişkin aykırılığın 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının "c" işaretli bendi uyarınca, birleştirilerek ve ilgili diğer dosyanın esas kaydının kapatılmasından sonra tek bir dosya haline gelen ve bu haliyle de tek bir karar ile sonuca bağlanan dosyada tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği gerekçesiyle İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 1., 4. ve 5. Vergi Dava Dairelerinin kararlarında yer verilen hukuksal nedenler ve gerekçeyle aynı doğrultuda giderilmesi, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanının bu yöndeki talebini uygun gören İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 14/11/2023 tarih ve E:2023/85, K:2023/85 sayılı kararıyla istenmiştir.

III- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

KARARLARI:

A- İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin E:2022/87 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Davacı adına, gerçek emtia teslimi veya hizmet ifasına dayanmayan bir kısım faturayı kayıtlarına intikal ettirerek indirim konusu yaptığından bahisle düzenlenen vergi inceleme raporlarına istinaden 2017 yılının Aralık döneminden devreden katma değer vergisinin bulunmadığı da dikkate alınarak 2017 yılının Mart ilâ Ağustos dönemleri ile 2018 yılının Ocak dönemi için re'sen tarh edilen katma değer vergileri ve vergilerin bir katı tutarında kesilen vergi ziyai cezalarının kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.

İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27/10/2021 tarih ve E:2021/450, K:2021/2567 sayılı kararının özeti:

İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin, dava konusu 2018 yılının Ocak dönemine ait cezalı tarhiyata ilişkin E:2021/453 sayılı dosyasının, dava konusu 2017 yılının Mart ilâ Ağustos dönemlerine ait cezalı tarhiyata ilişkin dava dosyası ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

Vergi Mahkemesi, belirtilen şekilde dava dosyalarının birleştirilmesine ilişkin süreç aktarıldıktan sonra, hukuka aykırı bulmadığı cezalı tarhiyatlara karşı açılan davanın reddine karar vermiştir. Ayrıca Mahkeme, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.270,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine hükmetmiştir.

Tarafların istinaf istemini inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 17/02/2023 tarih ve E:2022/87, K:2023/192 sayılı kararının özeti:

Davacının istinaf istemi hakkındaki inceleme:

İstinaf istemine konu kararın davanın reddine ilişkin hüküm fıkrasının usul ve hukuka uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Davalının istinaf istemi hakkındaki inceleme:

İstinaf istemine konu kararda, birleştirilen iki dava için ayrı ayrı vekâlet ücretine hükmedilmediği, davalı lehine tek vekâlet ücretine hükmedildiği görülmektedir.

Birleştirilen dava dosyalarında, dosyaların tekemmül ettirilerek nihai karara bağlanana kadar olan süreçteki usul işlemleri bir dosya üzerinden ortak yürütülmekle birlikte, yargılama sonunda birleştirilen her davanın konusu ve ilgililerin talepleri hakkında ayrı ayrı hüküm kurulduğu dikkate alındığında, birleştirilen davaların birbirinden ayrı ve bağımsız davalar olarak kalmaya devam ettiği sonucuna varıldığından, işbu dava dosyasında birleştirilmesine karar verilen ve istinaf istemine konu kararda haklarında ayrı ayrı hüküm kurulan her bir dava için ayrı vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekmektedir.

Nitekim istinaf istemine konu kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan 2021 yılına ilişkin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 8. maddesinde, bir davanın takibi sırasında karşılık

dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda, her dava için ayrı ücrete hükümlenacağı kurala bağlanmış ve anılan Tarife'nin ikinci kısmının, konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile maktu ücrete bağlı hukuki yardımlara ödenecek ücretleri düzenleyen birinci bölümünde, vergi mahkemelerinde takip edilen duruşmasız işlerde hükmedilecek maktu vekâlet ücreti 2.270,00 TL olarak belirlenmiştir.

Karar sonucu:

Vergi Dava Dairesi, belirtilen gerekçelerle davacının istinaf isteminin reddine, davalının istinaf isteminin kabulü ile kararın vekâlet ücretine ilişkin hüküm fıkrasının kaldırılmasına ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 8. maddesi uyarınca, davalı idare lehine birleştirilen her bir dosya için ayrı ayrı 2.270,00 TL olmak üzere, toplam 4.540,00 TL vekâlet ücretine hükmedilmesine kesin olarak karar vermiştir.

B- İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesinin E:2019/1525 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Davacı tarafından, iş akdinin 27/03/2018 tarihinden önce imzalanan ikale sözleşmesi uyarınca sona erdirilmesi üzerine yapılan ek ödeme ile kıdem tazminatı olarak ödenen tutarlar üzerinden kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilen gelir (stopaj) vergisinin iadesi istemiyle yapılan düzeltme başvurusunun reddi üzerine açılan davada verilen merciiine tevdi kararı üzerine tesis edilen şikâyet başvurusunun reddine dair işlemin iptali ile tahsil edilen tutarın faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

İstanbul 8. Vergi Mahkemesinin 30/11/2017 tarih ve E:2017/658, K:2017/2300 sayılı kararının, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesince, kıdem tazminatı üzerinden yapılan kesinti hakkında hüküm kurulmadığından yeniden bir karar verilmek üzere kaldırılmasını müteakip dosyanın gönderildiği **İstanbul 8. Vergi Mahkemesinin 16/01/2019 tarih ve E:2018/2053, K:2019/30 sayılı kararının özeti:**

Davalı idarece şikâyet başvurusunun reddedilmesi üzerine İstanbul 8. Vergi Mahkemesinin E:2017/659 sayılı dosyasında kıdem tazminatı üzerinden yapılan kesintinin, E:2017/658 sayılı dosyasında ise ikale sözleşmesinin ek ödeme kalemi üzerinden yapılan kesintinin iadesi dava konusu edilmiştir.

Daha sonra, E:2017/659 sayılı dava dosyası ile E:2017/658 sayılı dava dosyasının birleştirilmesine, E:2017/659 sayılı dosyanın esas kaydının kapatılmasına ve davanın ikale sözleşmesinin ek ödeme kalemi üzerinden yapılan kesintinin iadesi istemine ilişkin E:2017/658 sayılı dava dosyası üzerinden tek dosya olarak yürütülmesine karar verilmiştir.

Vergi Mahkemesi, belirtilen şekilde dava dosyalarının birleştirilmesine ilişkin süreç aktarıldıktan sonra, hukuka uygun bulmadığı dava konusu işlemin iptaline ve ödenen tutarın tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya iadesine karar vermiştir. Ayrıca Mahkeme, birleştirilen dosyalar için ayrı ayrı olmak üzere Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen (1.512,00 x 2 =) 3.024,00 TL vekâlet ücretinin davalı idare

tarafından davacıya ödenmesine hükmetmiştir.

Davalının istinaf istemini inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesinin 09/05/2019 tarih ve E:2019/1525, K:2019/1288 sayılı kararının özeti:

Kararın, dava konusu işlemin iptali ve ödenen tutarın iadesi yolundaki hüküm fıkrasına yöneltilen istinaf istemi hakkındaki inceleme:

İstinaf istemine konu kararın belirtilen hüküm fıkrasının usul ve hukuka uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Kararın, vekâlet ücretine ilişkin hüküm fıkrasına yöneltilen istinaf istemi hakkındaki inceleme:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 24. maddesinin "f" işaretli bendinde yargılama giderleri ve hangi tarafa yükletildiğinin kararlarda bulunacak hususlardan olduğu öngörülmüştür. Aynı Kanun'un 31. maddesiyle göndermede bulunulan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesinde, vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti yargılama giderleri arasında sayılmış ve 326. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, işbu kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde, vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için duruşmasız işlerde 1.512,00 TL vekâlet ücretine hükmedileceği belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, İstanbul 8. Vergi Mahkemesinin 19/06/2017 tarihli birleştirme kararı ile E:2017/659 sayılı dosyanın E:2017/658 sayılı dosya ile birleştirildiği, E:2017/658 sayılı dosya üzerinden yürütülen yargılamada verilen kararın istinaf incelemesi sonucunda kaldırılması üzerine verilen istinaf istemine konu kararla davanın kabulüne ve davacı vekili lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca (1.512,00 x 2 =) 3.024,00 TL vekâlet ücretine hükmedildiği görülmektedir.

19/06/2017 tarihli kararla birleştirilerek ve ilgili diğer dosyanın esas kaydının kapatılmasından sonra tek dosya haline gelen ve bu haliyle de tek bir karar ile sonuca bağlanan dosya için tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiğinden, iki ayrı vekâlet ücretine hükmedilmesinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Karar sonucu:

Vergi Dava Dairesi, belirtilen gerekçelerle Vergi Mahkemesi kararının, dava konusu işlemin iptali ve ödenen tutarın iadesi yolundaki hüküm fıkrasına yöneltilen istinaf isteminin reddine, vekâlet ücretine ilişkin hüküm fıkrasına yöneltilen istinaf isteminin kabulü ile kararın bu hüküm fıkrasının kaldırılmasına ve davacı vekili lehine 1.512,00 TL vekâlet ücretine hükmedilmesine kesin olarak karar vermiştir.

C- İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin E:2022/6911 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Davacı şirket adına tescilli muhtelif tarih ve sayılı beş

adet serbest dolaşıma giriş beyannamesi muhteviyatı eşya ile ilgili olarak TPS kayıt belgesinde belirlenen birim kıymetle eşyanın faturasında yazılı kıymeti arasındaki farkın yurt dışı gider olarak beyan edilmesi suretiyle fazladan tahakkuk ettirilerek ödenen gümrük vergisi ve katma değer vergisinin iadesi talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin karara vaki itirazın reddine dair Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 01/02/2021 tarih ve 22590000IT000010 sayılı kararının iptali ve fazladan tahsil edilen gümrük vergisi ve katma değer vergisinin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

Tekirdağ Vergi Mahkemesinin 17/06/2022 tarih ve E:2022/98, K:2022/567 sayılı kararının özeti:

Davacı şirket adına tescilli beş adet muhtelif tarih ve sayılı serbest dolaşıma giriş beyannamesi muhteviyatı eşya ile ilgili olarak fazladan ödenen vergilerin iadesi istemiyle yapılan başvurunun Çerkezköy Gümrük Müdürlüğünün 22590400GV000015 sayılı kararı ile reddi üzerine davacı şirket tarafından bu karara karşı Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne itiraz edildiği, anılan Müdürlükçe beş adet muhtelif tarih ve sayılı serbest dolaşıma giriş beyannameleri için tek bir karar numarasıyla davacının başvurusunun reddedildiği, davacı şirketin ise her bir beyanname için ayrı dava açtığı görüldüğünden, usul ekonomisi ilkesi gereği Tekirdağ Vergi Mahkemesinin E:2022/99 ilâ 102 sayılı dosyaları işbu dava dosyası ile birleştirilmiştir.

Dava konusu işlemin iptali ve fazladan tahsil edilen gümrük vergisi ve katma değer vergisinin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte iadesi istemi yönünden yapılan inceleme:

Dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı ve fazladan tahsil edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faizi ile birlikte davacıya iadesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Vekâlet ücreti yönünden yapılan inceleme:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 232. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararının düzenlenebileceği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Aynı dilekçe ile dava açılabilir haller" başlıklı 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı, ancak aralarında maddi ve hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile dava açılacağı hükme bağlanmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 30. maddesinde hâkimin yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlü olduğu, 57. maddesinde davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak

olması, ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri, davaların temelini oluşturan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması hallerinde birden çok kişinin ihtiyari dava arkadaşı olarak birlikte dava açabilecekleri gibi, aleyhlerine de birlikte dava açılabileceği, 166. maddesinde aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki hukuk mahkemelerinde açılmış davaların, aralarında bağlantı bulunması durumunda, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden ilk davanın açıldığı mahkemede birleştirilebileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, ilk derece mahkemesi kararının verildiği tarihte geçerli olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 8. maddesinde bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda, her dava için ayrı ücrete hükümlenacağı, 22. maddesinde ise ihtiyari dava arkadaşılığının bir türü olan seri davaların ister ayrı dava konusu yapılınsın ister bir davada birleştirilsin toplamda on dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam avukatlık ücretine hükmedileceği kurala bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, konusu ve yükümlüsü aynı olan, aralarında maddi ve hukuki yönden bağıllık bulunan birden fazla işlem için idarelerce tek kararın alınabileceği ve aralarında bağıllık veya sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı tek dilekçe ile dava açılabileceği, ihtiyari dava arkadaşılığının, birden çok kişinin birlikte dava açmaları veya aleyhlerine birlikte dava açılması hallerinde söz konusu olabileceği ve ihtiyari dava arkadaşılığının mevcut olması halinde, seri davadan bahsedilebileceği ve aynı düzey ve sıfattaki farklı mahkemelerde açılmış davaların birleştirilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Olayda, seri davaya konu olabilecek birden çok kişi hakkında tesis edilen bir işlem olmamakla birlikte aynı davacı hakkında aralarında maddi ve hukuki yönden bağıllık bulunan tek işlem tesis edildiğinin anlaşılması karşısında, davacı tarafından farklı beyannamelerden kaynaklanan ve aynı maddi olay nedeniyle tesis edildiği anlaşılan işlemin, beyanname numaralarına göre ayrılması suretiyle birden fazla davaya konu edilmesi, ortada ayrı ayrı incelemeyi gerektiren maddi ya da hukuki bir nedenin bulunmadığı da gözetildiğinde, davaların etkin ve hızlı şekilde çözümlenmesine ilişkin kurala, diğer bir deyişle usul ekonomisi ilkesine uygun değildir.

Bu bakımdan, davacı adına tesis edilen aynı idari işlemde yer alan unsurlara ilişkin dosyaların işbu dava dosyasında birleştirilmesi suretiyle yapılan yargılama sonucunda haklı çıkan davacı lehine tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim vekâlet ücreti açısından Danıştay Yedinci Dairesinin 15/04/2022 tarih ve E:2022/1109, K:2022/1690 sayılı kararı da bu yöndedir.

Karar sonucu:

Vergi Mahkemesi, belirtilen şekilde dava dosyalarının birleştirilmesine ilişkin süreci

aktarıldıktan sonra, hukuka uygun bulmadığı dava konusu işlemin iptaline ve tahsil edilen vergilerin ödeme tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte davacıya iadesine karar vermiştir. Ayrıca Mahkeme, belirtilen gerekçeyle Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.840,00 TL vekâlet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine hükmetmiştir.

Tarafların istinaf istemini inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 23/01/2023 tarih ve E:2022/6911, K:2023/372 sayılı kararının özeti:

Vergi Dava Dairesi, istinaf istemine konu kararın usul ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle istinaf istemlerini kesin olarak reddetmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesinin E:2021/162 sayılı dosyasına konu yargılama sürecinde verilen kararlarda vekâlet ücreti yönünden ulaşılan sonuçlar yukarıda özetlenen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin E:2022/6911 sayılı dosyası ile benzerlik arz etmektedir.

IV- İNCELEME VE GEREKÇE:

A- İLGİLİ MEVZUAT:

1- Anayasa'nın "Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması" başlıklı 141. maddesinin dördüncü fıkrası şu şekildedir:

"...

Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir."

2- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun ilgili maddelerinin ilgili kısımları şu şekildedir:

"Aynı dilekçe ile dava açılacak haller:

Madde 5 – (Değişik: 10/6/1994-4001/3 md.) 1. Her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılır. Ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağılılık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabilir.

2. Birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerekir."

"Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller:

Madde 31 – 1. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hakimın davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, dosyanın taraflar ve ilgililerce incelenmesi, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi, keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sukununu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

..."

"Bağlantılı davalar:

Madde 38 – 1. (Ek: 10/6/1994-4001/18 md.) Aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm, diğerini etkileyecek nitelikte olan davalar bağlantılı davalardır.

..."

3- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerinin ilgili kısımları şu şekildedir:

"Usul ekonomisi ilkesi

MADDE 30- (1) Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür."

"İhtiyari dava arkadaşlığı

MADDE 57- (1) Birden çok kişi, aşağıdaki hâllerde birlikte dava açabilecekleri gibi aleyhlerine de birlikte dava açılabilir:

a) Davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak olması.

b) Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri.

c) Davaların temelini oluşturan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması."

"İhtiyari dava arkadaşlarının davadaki durumu

MADDE 58- (1) İhtiyari dava arkadaşlığında, davalar birbirinden bağımsızdır. Dava arkadaşlarından her biri, diğerinden bağımsız olarak hareket eder."

"Davaların birleştirilmesi

MADDE 166- (1) Aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki hukuk mahkemelerinde açılmış davalar, aralarında bağlantı bulunması durumunda, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden ilk davanın açıldığı mahkemede birleştirilebilir. Birleştirme kararı, ikinci davanın açıldığı mahkemeye verilir ve bu karar, diğer mahkemeyi bağlar.

...

(4) Davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması ya da biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması durumunda, bağlantı var sayılır.

..."

"Yargılama giderlerinin kapsamı

MADDE 323- (1) Yargılama giderleri şunlardır:

...

ğ) Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti.

..."

4- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun ilgili maddelerinin ilgili kısımları şu şekildedir:

"Avukatlık ücreti

Madde 164 – (Değişik: 2/5/2001 - 4667/77 md.)

Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.

..."

5- 20/11/2021 tarih ve 31665 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2022 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin ilgili maddelerinin ilgili kısımları şu şekildedir:

"Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Mahkemelerde, tüm hukuki yardımlarda, taraflar arasındaki uyuşmazlığı sonlandıran her türlü merci kararlarında ve ayrıca kanun gereği mahkemelerce karşı tarafa yükletilmesi gereken avukatlık ücretinin tayin ve takdirinde, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ve bu Tarife hükümleri uygulanır.

..."

(2021, 2020 ve 2019 yıllarına ilişkin Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerinde de aynı madde başlığı ve numarasıyla aynı yönde düzenlemeye yer verilmiştir.)

B- HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

I- Usul Yönünden:

Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairelerince kesin olarak verilen kararlar arasındaki aykırılık, vekille takip edilen ve ilk derece mahkemelerince tek dosyada birleştirilerek karara bağlanan davalarda kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, tek vekâlet ücretine mi yoksa birleştirilen her bir dava için ayrı vekâlet ücretine mi hükmedileceğine ilişkindir.

Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairelerince kesin olarak verilen kararlar arasında 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca davaların birleştirilmesine karar verilip verilemeyeceği hususunda bir aykırılık bulunmadığından, değinilen husus söz konusu kararlar arasındaki aykırılığın giderilmesi isteminin konusunu oluşturmamaktadır.

II- Esas Yönünden:

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesinde Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilen hususlar arasında yargılama giderleri de bulunmaktadır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yargılama giderlerine ilişkin kuralları incelendiğinde, vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücretinin yargılama gideri olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, yargılama giderleri arasında sayılan vekâlet ücretinin hangi tarafa yükletildiğinin kararda gösterilmesi gerekmektedir. Takdir olunacak vekâlet ücretinin tutarı ise, dava sonunda hükmün verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenmektedir.

Vekâlet ücreti, vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak

vekâlet ücreti ve avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan vekâlet ücreti olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Yargılama giderleri kapsamında olan ücret ise avukat ile müvekkil arasında yapılan sözleşmeden kaynaklanan avukatlık ücreti olmayıp, kanun gereğince Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca hükmedilen vekâlet ücretidir.

Vekâlet ücreti, avukatın hukuki yardımının maddi karşılığı olup avukatın mesleğini icra ederken hak edeceği bu ücretin yargı yerlerince belirlenmesinde taraflara ölçüsüz bir yükümlülük getirilmemesi ve taraf vekillerinin harcadığı emek ve çaba ile işin önemi ve niteliğinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Aykırılığın giderilmesi istemine konu uyuşmazlıklar incelendiğinde, her bir dosyada davacılar adına ya tek bir idari işlemin tesis edildiği ya da birden fazla idari işlem tesis edilmekle birlikte bu işlemler arasında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisinin bulunduğu görülmektedir. Buna göre, her bir dosyada karara bağlanan uyuşmazlıklara konu idari işlemlerin esasen tek bir davaya konu edilebileceği açıktır.

Ayrıca, her bir dosyada dava konusu edilen idari işlemlerin aynı maddi olay veya hukuki nedene bağlı olması dolayısıyla, söz konusu davaların dava ve savunma dilekçelerinin hazırlanması bakımından avukata ayrı bir yük getirmedeği, avukatın yeni ve ayrı bir emek göstermeksizin müvekkilini temsil edebildiği, dolayısıyla her bir dosya için ayrı hukuki yardımda bulunmasını gerektiren bir durumun olmadığı, yargı mercii açısından da ortada ayrı ayrı incelemeyi gerektiren maddi ya da hukuki bir nedenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Gerek anılan uyuşmazlıklara konu idari işlemlerin tek bir davaya konu edilebilmeleri gerekse bu işlemlerin konusu oluşturduğu davaların belirtilen nitelikleri dikkate alındığında, söz konusu işlemlere karşı tek dilekçeyle açılan davada yürütülen yargılama ile bu işlemlere karşı ayrı ayrı açılan davaların yargı merci tarafından birleştirilerek yürütülen yargılama sonucunda takdir edilecek vekâlet ücreti bakımından, farklı uygulama yapılmasını gerektiren bir neden bulunmamaktadır.

Bu itibarla, birleştirme kararı üzerine tek dosya haline gelen ve bu haliyle de tek bir karar ile sonuca bağlanan davalarda kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

V- SONUÇ:

Açıklanan hukuksal nedenler ve gerekçeyle aykırılığın, vekille takip edilen ve ilk derece mahkemelerince tek dosyada birleştirilerek karara bağlanan davalarda kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, tek vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesine, 06/03/2024 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

Esas No : 2023/8

Karar No : 2024/4

X - KARŞI OY:

20/11/2021 tarih ve 31665 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2022 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, mahkemelerde, tüm hukuki yardımlarda, taraflar arasındaki uyuşmazlığı sonlandıran her türlü merci kararlarında ve ayrıca kanun gereği mahkemelerce karşı tarafa yükletilmesi gereken avukatlık ücretinin tayin ve takdirinde 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ve bu Tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Anılan Tarife'nin "*Karşılık davada, davaların birleştirilmesinde ve ayrılmasında ücret*" başlıklı 8. maddesinde, bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda her dava için ayrı ücrete hükümlenacağı düzenlenmiştir.

2021, 2020 ve 2019 yıllarına ilişkin Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerinde de aynı madde başlıkları ve numaralarıyla aynı yönde düzenlemelere yer verilmiştir.

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağına ilişkin kural dikkate alındığında, hakkında tesis edilen ve aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile dava açmayı tercih etmeyen davacılar tarafından açılan davaların yargı merci tarafından tek bir dosyada birleştirilmesi, bu davaların tek bir dava olarak telakki edilmesine imkan vermemektedir.

Birleştirilen dava dosyalarında, davaların tekemmül ettirilerek nihai karara bağlanana kadar olan süreçteki usul işlemleri bir dosya üzerinden ortak yürütülmekle birlikte, yargılama sonunda, birleştirilen her davanın konusu ve talepler hakkında ayrı ayrı hüküm kurulduğu göz önünde bulundurulduğunda, birleştirilen davaların birbirinden ayrı ve bağımsız davalar olarak kalmaya devam ettiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle aykırılığın, vekille takip edilen ve ilk derece mahkemelerince tek dosyada birleştirilerek karara bağlanan davalarda kanun gereğince ilgili taraf lehine takdir olunacak vekâlet ücreti bakımından, birleştirilen her bir dava için ayrı vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesi oyu ile karara katılmıyoruz.